

Stormflodssøjlen i Ballum Enge

Med afsæt i *historiskatlas.dk*

Stormflodssøjlen er opsat i 1997. På toppen er den kronet af en udsikning, der viser havet der opluger det lille Markmandshus. Af de afsatte ringe er det kun året 1634 der reelt har overskyldet landet, men siden 1919 har digerne beskyttet Ballum Marsken og de senere afsatte ringe på stormflodssøjlen viser vandstanden ved den nærliggende Ballum sluse.

1634 - spædbarn drev i en vugge

Misthusum var engang en lille landsby. Gårdene var opført på otte værfter, der lå som øer i det flade marsklandskab for at beskytte gårdene mod oversvømmelse. Værfterne kunne dog ikke klare presset, da vandet i 1634 brusede frem. Landsbyen blev ødelagt og 44 mennesker mistede livet. Sagn fortæller desuden, at et lille spædbarn skulle være drevet i sin vugge hele vejen til Fanø.

Den svorne vej

Fra Misthusum findes der en historie, som kaldes "Den svorne vej": De 12 bønder fra Mishusum og deres naboer var uenige om, hvem der ejede et stykke vej. Sagen kom for retten. Dommeren krævede at Misthusum-bønderne skulle stå på egen jord og sværge, at det var deres. De fyldte derfor jord fra deres marken i støvlerne, stillede sig på vejen, svor og fik retten til vejen. Historien går at de bønder, som har sværget begyndte at dø på mystiske måder. Undtagen ham som den dag var syg og derfor ikke sværgede. Da de 11 var døde, kom en ung pige gående på vejen om natten. Pludselig hørte hun lyden af hestehove. Forbi kom en flok ryttere, som sagde "12 der var og 11 svor - alle de sammen til helvede for."

Værfter

Et værft er en jordhøj bygget af mennesker, hvorpå man tidligere byggede sin gård for at sikre sig mod oversvømmelse under stormflod.

Fakta

Stormflodssøjlen står ved det lille museum og de to vandingsmøller i Ballum Enge. På søjlen er årene 1923, 1976, 1981, 1999, 1634 afsat nede fra og op.

Markmandshuset

De overlevende efter 1634 genopførte gårdene. Men i løbet af 1700-tallet begyndte folk at flytte ind til Hjemsted, hvor de følte sig mere sikre. I 1814 var stedet forladt. Kun Markmandshuset, hvor markmanden boede for at holde øje med kreaturerne, var til bage og i brug frem til 1900-tallet.

Springstav eller klu'ssta'g

Gennem selve stormflodssøjlen er stukket en Klu'ssta'g. Det er en stav/stang/stok, som bruges, når man skal over marskens grøfter eller kanaler. Man stikker staven ned midt i grøften og svinger sig over vandet. Før marskens afvanding, kunne marskboen ikke undvære den.

